

DYREPASSER I EN CORONATID

/ SIDE 09

INDHOLD

03 Leder, Thomas Møller

04 Noget stort er på vej

06 FN's Verdensmål i GRØNT

08 Landet rundt med coronaen

09 Dyrepasserne har haft travlt under corona-nedlukningen

10 Glad for at kunne kalde mig udlært

12 Anlæg for social ansvarlighed

13 Betalingssatser 2020

GRØNT

44. årgang
ISSN 2246-2805

GRØNT er Danmarks største fagmagasin for den grønne branche.

UDGIVER

Det Grønne Repræsentantskab co/
Rymarken 4, 8210 Aarhus V.

REDAKTION

GRØNT redigeres af et udvalg under repræsentantskabet. Magasinet er uafhængigt af 3F og artikler i bladet er ikke nødvendigvis dækkende for repræsentantskabets holdninger.

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR

Thomas Møller, 3F Aarhus Rymarken
thomas.moller@3f.dk

REDAKTIONSUDVALG

Rita Olsen, 3F Aarhus Rymarken
Villiam Andersen, 3F Holstebro
Walter Markusen, 3F BJMF
Line Bjørndal, 3F Odense GOPS

INDLÆG OG ARTIKLER

Har du en god ide til en artikel eller en sag, du mener bladet skal omtale, så skriv til Morten Hansen tlf.: 2448 0023, Journalist.morten.hansen@gmail.com
Mathias Rolschau Rasmussen
tlf.: 2843 5856, mathias.rasmussen@3f.dk

OPLAG

GRØNT udsendes til 3F afdelinger med kollektivt abonnement, eksterne abonnenter, uddannelsesinstitutioner og brancheorganisationer indenfor den grønne branche.
Oplag 2. halvår 2017: 11.000 ex.
GRØNT har ca. 33.000 læsere

ANNONCESALG

Rosendahls Mediaservice
Jette Sterndorff-Jessen
Tlf. +45 76 10 11 47
jsj@rosendahls.dk
www.rosendahls-mediaservice.dk

FAGFORENINGER MED

KOLLEKTIVT ABONNEMENT

3F Bygge-, Jord og Miljøarbejdernes Fagforening København, 3F København, 3F Frederiksborg, 3F Nordøstsjælland, 3F Nordsjælland Syd, 3F Frederiksværk – Frederikssund, 3F Slagelse, 3F Storebælt, 3F Midt og Østsjælland, 3F Bornholm, 3F-Aalborg, 3F Midtjylland, 3F Bjerringbro & Omegn, 3F Randers, 3F Aarhus Rymarken, 3F Silkeborg, 3F Esbjerg, 3F Fredericia, 3F Als, 3F Skivevegnen, 3F Ringkøbing Skjern, 3F Holstebro.

FORSIDEFOTO

Forsidefoto: Morten Hansen

LAYOUT & TRYK

Rosendahls a/s · www.rosendahls.dk

DEADLINE NÆSTE UDGIVELSE

6. august 2020

Tiden er ikke gået i stå

Vi prøver alle at få hverdagen under coronakrisen til at fungere. På arbejde og derhjemme. Vi husker at holde afstand, hoste i ærmet og vaske eller spritte hænder hver gang, vi går til noget nyt. Vi undværer de store festivaler og fodboldkampene og nøjes med den lille havefest. Selv om politikerne og de sundhedsfaglige har givet forskellige forklaringer og anvisninger, så har vi taget kollektivt ansvar for, at vi ikke smitter hinanden.

Klimakrisen er ikke overstået

Vi har godt nok nedsat vores CO₂-udslip og ressourceforbrug de sidste måneder – men det er langt fra nok til at løse den globale klimakrise. Vi skal tænke klima ind, når samfundet og virksomhederne kan lukke op igen. Indførelse af CO₂-afgifter på vores forbrug retter vores fokus mod CO₂-neutral produktion og transport. Der vil givet være virksomheder, der må lukke, men andre vil opstå med bæredygtige produktioner. Danmark har gennem mange år haft evnen til at omstille produktion og uddanne medarbejderne til de nye job. Det kan vi, hvis vi vil. Bekymringen for, at CO₂-afgifter på energi vil give social slagside, er reel, men med en "grøn check" til alle kan man dække meromkostningen til det basale energiforbrug for den enkelte familie. Så får vi alle en motivation til at spare på energien – men det vil være de rige, der bor i store huse og kører i store biler, der vil få de største omkostninger, og dermed også motivation til at mindske deres energiforbrug. Når efterspørgslen kommer, udvikles ny energisparende teknologi til gavn for produktionen, arbejdspladserne og klimaet.

Overenskomsterne udløber 2021

Der skal forhandles nye overenskomster for de private grønne områder under GLS-A og for de tre offentlige områder Regioner, Kommuner og Stat. Spørgsmålet er, om det overhovedet er muligt at indhente krav og ønsker fra medlemmerne, når vi ikke må mødes mere end 30-50 personer? Spørgsmålet er også, om vores forhandlingsudvalg kan mødes med arbejdsgiverne, forhandle sammen og stadig følge Sundhedsstyrelsens anvisninger for at undgå smittespredning? Det vil under alle omstændigheder være anderledes, men der er ikke noget alternativ. Vi skal forhandle. Vi skal følge med resten af arbejdsmarkedet – selv om vi har fået en coronakrise. Det grønne område skal følge resultaterne fra OK 20, og den offentlige sektor må ikke falde bagud, og vi skal som minimum holde fast i 80 %'s reguleringsordningen.

Inden længe vil 3F informere jer om diskussioner og temaer. Jeg skal opfordre til, at I griber fat i jeres tillidsrepræsentanter eller jeres lokale 3F fagforening og allerede nu diskuterer krav og ønsker til de kommende forhandlinger.

God sommer til jer alle.

THOMAS MØLLER
Redaktør

Vi skal tænke klima ind, når samfundet og virksomhederne kan lukke op igen.

Noget STORT er på vej

En uge før de fire elefanter fra Cirkus Arena og Cirkus Trapez skulle ankomme til deres otium i Knuthenborg Safaripark på Lolland, besøgte GRØNT parken og tog en tur rundt med to af dyrepasserne. Dels for at høre, hvordan man forbereder sig på at fire elefanter flytter ind, men også for at følge dyrepassernes arbejde i nordeuropas største safari-park – i skyggen af coronaen.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HANSEN

Den 15. maj 2020. Midt i Fase 2 af gen-åbningen, flyttede fire elefanter ind i Knuthenborg Safaripark. 11 millioner har staten betalt for at 'befri' elefanterne fra cirkus. Sagen har fået stor opmærksomhed i de danske medier, dels fordi Cirkus Arena, som ejede tre af elefanterne tilsyneladende glemte at udvise samfundssind og betale momsregningen. Dels fordi, det er ikke hverdag at store eksotiske dyr bliver sendt på statspension i Danmark.

Elefanternes otium foregår i Knuthenborg Safaripark. Her er der god plads, og det

er der brug for: Stalden er 1200 kvadratmeter stor. Udeanlægget fylder 14 hektar – lige i omegnen af 28 fodboldbaner eller 188 parcelhusgrunde. Og her er både vandhuller, græsege og skov, der bugter sig henover det kuperede område – Elefantsletten. Ramboline, Lara, Djungla og Jenny har også deres egen sandgrav og et mudderbad.

"Vi skulle have været på besøg flere gange i Slagelse, hvor elefanterne opholder sig indtil vi kan modtage dem. Det var for at de skulle vænne sig til os. Men vi tør

ikke på grund af coronaen," forklarer Heidi Sørensen, der er ansat til at tage sig af elefanterne.

Tre etaper for at vænne sig til et nyt liv

"Udfordringen ligger i, at elefanterne skal gå fra at have meget kontakt med mennesker til at leve i et beskyttet område med begrænset menneskelig kontakt. Der kommer til at være tre stationer med nogle feeders, hvor der kan komme hø ned. Så er der et sandbad. Et kæmpe vandløb. Det er etableret men med na-

Jeg har arbejdet med både afrikanske og asiatiske elefanter tidligere, men det her er så specielt fordi det er fire cirkuselefanter, der kommer ud i et kæmpe anlæg... så det bliver helt anderledes.

turligt vand. Inden i stalden kommer der til at være et overrislingsanlæg på regnvand,” fortæller Heidi Sørensen.

“De skal først være lidt i stalden inden de bliver lukket ud. De har aldrig haft så meget plads, så det kræver, at de langsomt vænner sig til det. De har aldrig gået på sand før, de begynder med et lille område ude – forgården kommer til at gå, der hvor du kan se pindene, så planen er at starte med et lille stykke og så langsomt gøre pladsen større,” siger Heidi og peger.

“I begyndelsen handler det om at skabe et godt tillidsbånd til dem og vænne dem til, at det er på deres præmisser. Det er jo noget helt ny for dem. der har altid været en mand ved siden af dem, der har sagt hvad de skal gøre.”

“Min kollega og jeg skal fire dage op til Borås hvor de har gjort det samme – vænnet elefanter fra fri kontakt til beskyttet kontakt. Så der skal vi op og snakke med dem om hvordan de har gjort,” siger Heidi Sørensen og forklarer, at det er EAZA (Sammenslutningen af europæiske

Ikke de første elefanter på Knuthenborg

Tilbage i begyndelsen 70’erne havde safari-parken faktisk besøg af nogle elefanter. De var små – 3-4 års alderen – og boede på Knuthenborg i en periode, inden de var voksne nok til til at drage videre.

zoologiske haver og akvarier), der siger, at inden for ti år skal fri kontakt udfases fordi der er dyrepassere på verdensplan, som dør i zoologiske haver i kontakt med Elefanter. “Det er farlige dyr,” understreger Heidi Sørensen, “men elefanter er også meget tillidsfulde dyr, der knytter sig til deres dyrepassere.”

Heidi Sørensen viser og fortæller om de forskellige elementer på Elefantsletten i Knuthenborg. Der bliver seks feeders, det vil sige høje stolper hvor elefanterne skal gøre noget for at få fat i føden. Endvidere er Elefantsletten indrettet, så de får brugt deres fysik, når de bevæger sig rundt i habitatet.

FN's Verdensmål i GRØNT

I dette nummer vil vi se nærmere på Verdensmål nr. 15, og formand for landsbrancheklubben, Bo Niels Rosenberg, vil bidrage med sine perspektiver og refleksioner. Den 22. maj 2020 var det FN's Internationale Biodiversitetsdag, hvorfor vi i dette nummer ser på FN's Verdensmål nr. 15 "Livet på land" – dette verdensmål, som vil kunne optræde igen i senere numre af magasinet.

■ **TEKST** MATHIAS ROLSCHAU RASMUSSEN OG BO NIELS ROSENGREN **FOTO** MATHIAS ROLSCHAU RASMUSSEN

Som i de foregående numre vinkler vi skarpt på verdensmålene, sætter dem i forbindelse med og reflekterer over, hvilke inputs og perspektiver de kan give til fag indenfor Den Grønne Gruppe.

Verdensmål nr. 15: Livet på land (men også i byen)

Overskriften for dette verdensmål er: "Beskytte, genoprette og støtte bæredygtig brug af økosystemer på land, bekæmpe ørkendannelse, standse udpining af jorden og tab af biodiversitet."

Indenfor dette verdensmål ligger der så mange emner og diskussioner, som er relevante for mange fag indenfor Den Grønne Gruppe. Derfor begynder vi med at give ordet til Bo Niels Rosenberg, og hans refleksioner som formand for Anlægsgartnerens landsbrancheklub.

Naturmøde og Internationale Biodiversitetsdag

Indgangsvinklen for Bos indlæg er henholdsvis det afsluttede Naturmøde 2020, der foregik online, og Den Internationale Biodiversitetsdag. For at kunne sætte tingene i relief i forhold til indlægget, er det værd at nævne noget om formen på Naturmødet 2020 – Online.

Hele naturmødet kan genses og er tilgængeligt via *naturmoedet.dk*. Her er der videoer, talks, podcasts og meget mere. Talksne var et samarbejde mellem Naturmødet i Hirtshals og Danmarks Radio, der havde talt med nogle natureksperte og sat dem i stævne ude i naturen. Det er blevet til en række indslag med en fælles overskrift: "5 ting du skal vide om (...)" – Her i blandt: "5 ting (...) om vild natur i byen", "5 ting (...) om biodiversitet i baghaven" for at nævne et par.

Bo har fulgt med online og kommer her med sit indlæg. Forhåbentligt kan det være med til at skabe refleksioner og diskussioner ude blandt jer læsere og på jeres arbejdspladser – og ikke mindst derhjemme.

Bo Niels Rosenberg har ordet

FN's Internationale Biodiversitetsdag

"Den 22. maj 2020 på FN's Internationale Biodiversitetsdag, kom jeg til at tænke tilbage på somrene i 70-, 80-, og 90'erne. En tid, hvor vinduesviskerne på bilerne ofte skulle bruges – særligt på tørre og varme dage – ganske enkelt for at fjerne døde insekter på forruden.

Det var dengang.

I dag kan man køre helt fra Gedser til Skagen eller fra København til Esbjerg uden at skulle bruge vinduesviskerne til samme formål selv på en lige så dejlig sommerdag.

Tænk over det. Det er da et skræmmende billede. Et billede på en negativ udvikling, når det drejer sig om biodiversiteten.

Snakken om, at vi skal stoppe med at bruge Roundup og generelt sprøjte mindre, den snak er ikke gammel. Men er det efterhånden ikke på tide, at vi så gør noget ved snakken?

For 25 år siden, da jeg var skovbrugslærling, der snakkede vi alle om at hæve arealet af skov- og naturområder, men intet er sket.

Vi skal helt overordnet, for vores og for vores børn og børnebørns skyld, stoppe med at lade tingene blive ved snakken, men aktivt kræve og handle for mere biodiversitet. Kræve at haveje-

re og de grønne erhverv stopper med at sprøjte derudaf. For ellers så risikerer vi at miste biodiversiteten, og vores børnebørn vil derfor kun opleve vinduesviskerne blive brugt til at fjerne regn og saltsprøjt om vinteren. Det vil jeg ikke være med til. Vi må kræve og handle noget mere!"

Naturmødet 2020 på Hirtshals

"Jeg fulgte med hele dagen, da Naturmødet 2020 blev streamet. Der var gode debatter, også her fyldte biodiversiteten og manglende natur meget. Spændende og fremadstormende trends såsom 'Vild med Vilje', lokal håndtering af regnvand og lignende projekter."

Måske kan mange af jer huske, hvordan Hasle Kirke var gået i gang med 'Vild med Vilje' og Buus Anlægsgartners 'femte facade' med regnvandshåndtering, biodiversitet og temperaturkontrol i forbindelse med deres 'Grønne tage'.

Jeg kan ikke lade være med at tænke – kunne man ikke udlægge flere 'grønne ørkner' (græsplæner) i byområder til enge eller grønne kiler?! Hvorfor skal det være en tætklippet græsplæne med skarpe kanter og sirlige blomsterbede renholdt for alt det, som vi bliver præsenteret for som værende ukrudt?

Derudover så tænker jeg, at når 'Vild med Vilje' er så populært – burde det så ikke blive en del af undervisningen på De Grønne Uddannelser? For kommunerne anlægger allerede de vilde områder, og snart vil boligforeningerne følge efter, men vi savner uddannelse og viden i forhold til, hvordan de vilde områder skal passes og plejes rigtigt. Vi må have det med i uddannelserne og i videreuddannelserne.

For når man f.eks. anlægger en vold i en midterrabat midt i Aarhus, så skal man ud og se på overdrevet – hvad vokser der naturligt som ikke bare er en tilfældig engblanding. Vi har også

brug for at kunne rådgive, når flere og flere byboere ønsker bi-venlige haver eller vilde bede.

Jeg ser et kæmpe potentiale i bynær/bymæssig natur, for som mange af os har oplevet under corona-krisen, så har vi manglet grønne åndehuller i byerne. Grundet de store arealer af beton og lignende forskellige løsninger i byerne, er der længere og længere afstand til og mellem de grønne arealer.

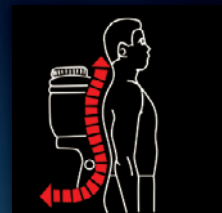
Jeg ved, at havekulturen har skiftet udseende mange gange – fra barok over engelske haver til bondehaver osv.

Men hvordan bliver vi bevidste om, at biodiversiteten også er noget, vi har – men samtidigt mangler – hjemme i haverne? Hvordan får vi overbevist haveejerne om, at det er helt OK og mere til at have vilde urter – det som de i dag kender som ukrudt – men i virkeligheden er vigtig natur?

NU KAN DU SKÅNE DIN RYG UNDER SPRØJTEARBEJDET!

Berthoud Vermorel 2000 og 3000 COMFORT rygsprøjten er markedets mest brugervenlige og ergonomisk rigtige rygsprøjte med et helt unikt bæresesystem.

BERTHOUD

Varenummer:
102139

Varenummer:
102022

4.596,-
5.745,-

1.724,-
2.155,-

BERTHOUD - KVALITET OG NYSKABELSE

Berthoud har specialiseret sig i udvikling og fremstilling af sprøjter, og beskæftiger sig ikke med noget andet. Det betyder, at al viden omkring sprøjteknik, dyseudformning, ergonomisk korrekt design samt, kravene til sikkerhed, kvalitet og brugervenlighed, er integreret i hver eneste Berthoud sprøjte.

Flex
TRADING A/S
-meget mere end du tror!

Hvidemøllevej 9-11 | 8920 Randers NV | Tlf. 89 14 14 89
salg@flextrading.dk | www.flextrading.dk

Landet rundt med coronaen

Hvordan har Coronaen påvirket arbejderne på det grønne område?

For dyrepasserne i Knuthenborg har coronaen blandt andet betydet en ændret vagtplan, for gartnerierne landet over, er det forskelligt om coronaen har betydet mere at lave eller hjemsendelse. På sydsjælland oplever man nogle steder usikkerhed, når rumænske kolleger dukker op. Og hos Skov- og Naturstyrelsen blev skovløberne først sendt hjem – de er alle offentlige ansatte. Men efter små to uger kom de tilbage i funktion. "Vi gik på nødberedskab, da nedlukningen kom, men inden påske var vi tilbage i fulde omdrejninger igen," fortæller fællestillidsmand Ole Christiansen.

Covid-19 Task Force for det grønne område

3F, GLS-A, Landbrug & Fødevarer, SEGES, Statens Seruminstitut og Arbejdstilsynet har etableret en Covid-19 Task Force, der skal forhindre coronasmitte og opsamle viden om gode løsninger, som virksomheder allerede har iværksat. Desuden skal Covid-19 Task Force videreformidle et "ide-katalog", baseret på erfaringerne.

Det er virksomhedernes ansvar at sørge for, at der ikke spredes Covid-19 på arbejdspladserne, og Arbejdstilsynet er allerede i gang med at føre kontrol. Organisationerne i de grønne erhverv vil med hjælp fra de relevante myndigheder – bistå virksomheder og deres medarbejdere med hurtig hjælp til at finde de gode løsninger, for at forhindre smittespredning.

Dyrepasserne har haft travlt under corona-nedlukningen

■ TEKST OG FOTO MORTEN HANSEN

For dyrepasserne i Knuthenborg har coronaen blandt andet betydet en ændret vagtplan: "Vi er nødt til at passe særligt godt på, for vores job kan ikke lige overtages af en tilfældig. Man skal kende dyrene og ruterne," forklarer Jane Trolle. "Vi har fem ruter hernede og vi arbejder i makkerpar. Det er tigerruten, aberuten, næsehornsru-ten, girafruten og så er der elefant-ru-ten, som ikke er i gang endnu. Vi er to på hvert hold fast og et søsterhold til at afløse hinanden. Minimumsbemandingen er fire dyrepassere indtil elefanterne flyt-ter ind. Det er vores nødberedskab," for-klarer Jane Trolle. Heidi Sørensen, der blev ansat kort tid før nedlukningen af Dan-mark, supplerer: "Vi kan jo ikke kalde nogen ind til at afløse." Jane Trolle nikker og fortsætter: "Vi har gjort det, at så har vi været her to dage og så har vi haft to dage fri. Det andet hold har så været her i to dage. Jeg har haft min egen bil, som jeg så spritter af. Vi er mødt ind på for-skellige tidpunkter, så vi ikke skal skifte tøj sammen. Vi har ikke spist frokost sam-men. Vi har faktisk, hvis vi skulle koordi-nere, så har vi mødtes på en åben plads med to til tre meter imellem. Vi laver fak-tisk mange ting, hvor vi er lidt tæt på hin-anden, vi har også skulle forberede os på, at åbne igen, selvom vi ikke vidste hvor-når det ville være muligt."

Rummænd klipper negle

"For eksempel klipper vi negle på alle gederne inden vi lukker dem ud, og du kan ikke stå med en stor nubisk ged ale-ne, der vejer det samme som du selv gør. Så måtte vi tage værnemidler på, en stor hvid dragt på, vi har maske på, vi har

handsker på, når vi har skulle være tæt på hinanden."

"Heidi er også nyansat, så hun har også skulle lære en masse ting, sådan noget som at køre vores næsehorn ud, det er ikke bare noget man lige gør. Du skal læ-rer hornene at kende og du skal lære ru-tinerne – den måde vi har trænet dem på til at gå ind og ud. Så hun skulle på op-læring med en fra et andet hold. Så hun skulle møde ind på en fridag og stå klar i stor hvid dragt, og det er jo sådan noget dyrene reagerer på. Dyrene reagere på, at der kommer en rummand gående, for det er de jo ikke slet vant til. Så der har været udfordringer på den måde. Hvor-dan har vi skulle gøre det her for at ud-sætte os selv og dyrene for mindst muligt

smitte skråstreg svigt. Vi kan ikke bare lige ringe nogen op og sige kom lige for at passe vores dyr," uddyber Jane Trolle.

Men hvordan reagerer dyrene så?

"For nogle af dyrene har det ikke betydet noget, men vi kan se, at andre dyr har ændret adfærd, i corona-tiden. Gæsterne må ikke røre ved æslerne og de kan ikke forstå, hvorfor de ikke bliver snakket med... nu har de forstået det og så græs-ser de bare... de første par uger var rigtig svære for æslerne," siger Jane Trolle. Kan en tiger kende sin dyrepasser? "Ja! Det kan ulvene også, og aberne, men har jeg en med de ikke kender så kommer aber-ne ikke... ponyer og lamaer er lige glade. Elgene og bisonokserne er også lige gla-de."

Lemurerne i Knuthenborg og en af deres dyrepassere Jane Trolle under corona-nedlukningen.

Glad for at kunne kalde mig udlært

Corona-krisen har ramt alle på næsten alle tænkelige måder. Hvordan løser vi den situation, vi nu står i, er også et spørgsmål, som de fleste arbejdsgivere og arbejdstagere, skoler og elever har måttet stille sig selv. Skovskolen ingen undtagelse.

■ **TEKST** MATHIAS ROLSCHAU RASMUSSEN **FOTO** NIKOLAJ DEMSIG

Hvordan løser vi vores udfordring?

"Hvordan får vi færdiguddannet eleverne, der snart skal op til deres afsluttende prøve?" Det spørgsmål måtte Brian Dalskov Kristensen, uddannelsesleder på Skovskolen ved Fredensborg, og hans kollegaer stille hinanden, da statsminister Mette Frederiksen igangsatte nedlukningen af Danmark tilbage i marts.

For de havde et helt hold, der godt en måned senere stod til at blive udlært.

Zoomede ind på forberedelserne

Da jeg taler med Brian, er det tydeligt, at man er rigtig glade for på Skovskolen at have fået afsluttet eksamenen for eleverne på Skov- og naturteknikeruddannelsen. Tilmed uden at have oplevet nogle decideret utilsigtede hændelser. Den gode, men alternative løsning lå i skolens måde at gribe den nye situation an. Videomøder og oplæg via platformen Zoom blev en integreret del af både forberedelserne op til og selve eksamenen.

"Normalt foregår en eksamen ved, at eleverne præsenterer det projekt, de har lavet ude hos deres mester. Til projektet indsamler de data og skriver en rapport, som de så fremlægger.

Under denne rapportproces har vi brugt Zoom til at supportere og give eleverne

oplæg, og vi har haft løbende tilbagemeldinger i forhold til deres rapporter.

På den måde fik alle en mulighed for at øve sig i at fremlægge via Zoom, så eleverne var bedst muligt klædt på til eksamen.

Det har været et fint redskab til at løse situationen her og nu, men zoom kommer aldrig til at erstatte den fysiske eksamen. Den fysiske tilstedeværelse under en eksamen er bedre for både elever og eksaminatorer" fortæller Brian.

Anderledes, men rart at blive udlært

Vi har talt med Nikolaj Demsig, som er én af de elever, der siden ultimo april har kunnet kalde sig udlært skov- og naturtekniker. Vi har fået en kort snak om eksamen, uddannelse og fremtiden.

"Jeg er rigtig glad for at have fået muligheden for at gennemføre uddannelsen nu og her, næsten som planlagt. Skovskolen kunne sagtens have valgt at udsætte det afsluttende forløb til engang efter corona-krisen, men det gjorde de ikke, og det er jeg glad for.

Det var selvfølgelig noget helt andet at gennemføre eksamen via en Zoom-forbindelse. Men andre muligheder havde hverken skolen eller os elever," fortæller Nikolaj.

Underviserne på Skovskolen er afsindigt dygtige. De praktiske forløb på skolen, hvor vi har været meget i skoven og fældet træer, har været gjort så praktisk orienteret, som man kan.

Følelsen, når man får lagt et meget stort træ ned lige præcis der, hvor det skal ligge, det er en meget livsbekræftende oplevelse.

- Hvad har det betydet for dig, at skolen valgte at tilbyde et online-format for din afsluttende opgave og eksamen?

"Det betyder noget i forhold til, at nu har man været igennem et uddannelsesforløb, og man har lært en hel masse, som man så gerne vil ud og bruge i sin nye hverdag. Så det har været rigtig rart at have muligheden for at gøre det færdigt. Det er rigtig fedt, for en eventuel udsættelse ville jo også have skabt en usikkerhed hos alle os i forhold til: 'Hvornår er jeg så færdig?' Vi endte heldigvis ikke med at skulle gå og vente på at kunne kalde os udlærte."

- Nikolaj Demsig om uddannelsen

"Underviserne på Skovskolen er afsindigt dygtige. De praktiske forløb på skolen, hvor vi har været meget i skoven og fældet træer, har været gjort så praktisk orienteret, som man kan. De viser os, hvad vi skal gøre – hvordan vi fælder træerne, f.eks. – og så har vi efterfølgende fået muligheden for at prøve kræfter med fældningen selv. Under kyndig vejledning og observation naturligvis. Det er en kvalitet ved erhvervsuddannelserne, at det er så praktisk funderet.

Jeg synes, der er et meget højt fagligt niveau, og man lærer virkelig meget på uddannelsen. Især det udvidede indblik i biologien, der er værd at vide som skovarbejder om skovdyrkning. Det er nogle af de ting, jeg har lyst til at fremhæve fra mit uddannelsesforløb.

Derudover er Skovskolen et skønt miljø at befinde sig i, omkranset af Gribskov. Rammerne har helt sikkert også noget at sige."

- Vil du fortælle lidt om arbejdet med træfældning?

"Jeg havde nogle gode oplevelser og erfaringer på mit praktiksted, hvor der f.eks. var mange store bøgetræer. Det er spændende at studere træer. Hvordan er et træ vokset op, hvordan er grenenes forløb op ad stammen. Alt det gør, at man bliver klædt på til at læse træet og kan sætte den viden op i forhold til vinden, så man ved nøjagtigt, hvor man skal skære sit forhug, fældesnit og sætte sine kiler.

Følelsen, når man får lagt et meget stort træ ned lige præcis der, hvor det skal ligge, det er en meget livsbekræftende oplevelse. Der er så mange kræfter på spil, når man fælder et stort træ, og det, at man nu kan kontrollere de kræfter, det er en meget bekræftende oplevelse. Nærmest storslået, for i forhold til træet er jeg jo meget lille."

- Hvilke aha-oplevelser har uddannelsen og forløbet givet dig?

"Kompleksiteten i forhold til at drive en skov. Hvor vigtig afstand skal være, hvor nøjsomt man skal gå til værks, når træer udvælges til fældning – og hvor mange processer et træ faktisk går igennem, før end det bliver solgt. Det har været med

til at give mig personligt nogle øjenåbner. Processen fra træet er helt lille, til det bliver meget, meget stort og højt, det er fascinerende og komplekst. Tankevækkende, hvor meget der skal til.

Det er også spændende at få en viden om de bevæggrunde, der er for at fælde træerne. De tidspunkter man fælder er typisk i sensommeren, efteråret og hen over vinteren. For så er saftspændingen fra bladene trukket ned i træets rødder. Mindre saft i stammerne er en fordel, når man skal fælde. Der er også en højere sikkerhed i at fælde træerne på de tidspunkter af året, for dit udsyn er bedre. Det er lettere at læse træet, når der ikke er en masse blade på."

Om fremtiden: Lige nu i et andet spor, men håber det kan kombineres

Lige nu arbejder Nikolaj som vikar i en børnehave, men det bedste for ham vil være at kombinere skovarbejdet med naturformidling for børn – at give børnene en forståelse for den natur, som er i skoven, og hvordan naturen også bliver brugt til materialer, som de kender fra deres hverdag.

En kombination af skovarbejder og lærer – det er i store træk det, som Nikolaj går og drømmer om, da vi taler sammen i maj måned.

Anlæg for social ansvarlighed

Uden for plejehjemmet Søvangsgården i Hvidovre er 19-årige Frederik Jensen igang med at luge bedene. Til oktober vil han være udlært som anlægsgartner, men allerede nu har fået ansvaret for at opgaven bliver løst ordentligt. Ansvar for at kunde er tilfreds. Men det lå ikke umiddelbart i kortene, hvis vi går bare fire år tilbage i tiden, hvor Frederik Jensen gik i folkeskolen.

■ TEKST OG FOTO MORTEN HANSEN

"I folkeskolen fik jeg ikke den helt store hjælp, desværre. Jeg kunne slet ikke læse, så hvordan skulle jeg for eksempel kunne lære engelsk? Jeg er kraftig ordblind, så jeg har vidst hele tiden, at jeg ikke skulle lave noget bogligt, men jeg vidste ikke rigtig hvad jeg skulle være. Men Hvidovre Kommune arrangerede en uddannelsesmesse og her mødte jeg Uno og Grøn Entreprise. Jeg tog i praktik for at prøve og kunne mærke, at jeg skulle være noget, hvor man var udendørs og brugte hænderne," fortæller Frederik Jensen. Herefter blev det hurtigt klart, at han skulle være anlægsgartner:

"Uno – min chef – troede, at jeg ville være bedre til noget andet, når jeg nu ikke kunne læse. Han motiverede mig ved at sige du er god til at arbejde med flere folk, god til at arbejde sammen med andre, god til at møde folk. Han siger det meget til mig. Du er god til det og du skal bare blive ved. Det gav selvtillid!"

Udenfor fællesskabet

"Jeg blev lidt holdt uden for i løbet af folkeskolen i gruppearbejde, men da jeg kom i gang som elev, så var det lige modsat. Jeg gik jo i folkeskolen og troede, at jeg var den eneste, som ikke kunne læse... som var ordblind. Jeg har aldrig vidst, at jeg var god til noget specielt eller særligt. Men her i firmaet er jeg ikke den eneste, der er ordblind. Og andre har andre udfordringer, for eksempel en kollega talblind," siger Frederik Jensen.

Brug for kloge hænder

"I fremtiden er der ikke kun brug for kloge hoveder, der er især brug for kloge hænder. For mange vælger gymnasiet pr automatik. Der bliver kamp om de unge, så vi skal tage dem seriøst, gøre os attraktive for det er vores ansvar at uddanne næste generation. Det er vores ansvar som virksomhed at gå ud og gøre de unge interesseret i fagene. Vi tager snakken med de unge allerede i folkeskolen og holder oplæg for elever fra 4. - 8. klasse, det har Frederik også været med til," siger Uno Apold der er chef for den grønne afdeling i Grøn Entreprise.

"Jeg vidste ikke hvad det ville sige at være anlægsgartner før jeg kom i en praktik i 9. klasse, efter en uddannelsesmesse. Jeg er virkelig glad for at være uden for til daglig. Jeg synes det er lækkert, når man forlader kunden og de er glade for at jeg har løst opgaven godt. Når kunden siger til mig, det var godt!" siger Frederik Jensen der er 19 år og bliver udlært som anlægsgartner til oktober 2020. Frederik Jensen fik et 20 ugers læsekursus, som Grøn Entreprise var med til at betale for. Det var et pilotprojekt via bl.a. Rockwool Fonden.

Betalingssatser 2020

Løn- og tillægssatser - Indendørsbeplantning 2020-2023

Emne	01-03-2020
------	------------

Forskudt tid	
Aften (17 - 22)	kr. 45,72
Nat (22 - 06)	kr. 60,96
Weekend (lør. 06 - man. 06)	kr. 91,44
Timelønninger	
Timløn stigning	kr. 3,20
Faglærte	kr. 147,45
Tillærte	kr. 144,00
Øvrigt ansatte	kr. 141,90
Faglærte tillæg	kr. 3,20
Voksne ansatte	kr. 5,50
Samlet timeløn inkl. § 13, stk. 2 a og 2 b tillæg	
Faglærte	kr. 156,15
Tillærte	kr. 149,50
Øvrigt ansatte	kr. 147,40
Pension herunder EUD elever fra 20 år	
Ordinært arbejdsgiverbidrag	8,00%
Ordinært lønmodtagerbidrag	4,00%
Elever fra 18 år	
Elever - arbejdsgiverbidrag	4,00%
Elever - lønmodtagerbidrag	2,00%
Forhøjet pensionsbidrag under barsel	
Arbejdsgiverbidrag	kr. 8,50
Lønmodtagerbidrag	kr. 4,25
Overarbejde	
Første 2 timer efter endt arbejdstid - tillæg pr. time	50%
Øvrige timer - tillæg pr. time	
Fritvalgsopsparing	3,00%
Søgnehelligdags- og fridagsbetaling	
Timelønnede	8,80%
Fastlønnede - ugelønnede elever inkl. ferietillæg	3,60%
Tilskadekomst	normal løn
Sygdom	pr. 1/3-20 normal løn
	kr. 151,00
Barns sygdom	
Barns sygdom (1. hele dag)	
- Dagpenge samt løntillæg	normal løn
Hjemkaldelse barns første sygedag	normal løn

Emne	01-03-2020
------	------------

Hospitalsindlæggelse	normal løn
Barsel og adoption ved 9 mdr. anciennitet	
Graviditet, barsel og fædreorlov	normal løn
Forældreorlov	normal løn
Adoption	normal løn
Elever	
Elever lønstigning	1,70%
1. uddannelsesår pr. uge	kr. 2.595
2. uddannelsesår pr. uge	kr. 3.000
3. uddannelsesår pr. uge	kr. 3.583
4. uddannelsesår pr. uge	kr. 4.309
Voksenelever - 25 år	kr. 147,40
EGU-elever	
1. uddannelsesår pr. uge	kr. 2.595
2. uddannelsesår pr. uge	kr. 3.000

OK20 der dækker perioden for 2020 - 2023 faldt på plads under corona-nedlukningen. Du kan se, hvad den nye overenskomst kommer til at betyde på denne og de følgende sider. I løbet af sommeren bliver overenskomsten trykt i sin fulde længde og gjort tilgængelig i din lokale afdeling.

De nye overenskomster trådte i kraft med virkning fra den 1. marts 2020. For de fleste overenskomster gælder, at ændringerne i satser har virkning fra begyndelsen af den lønperiode, hvori den 1. marts 2020 indgik.

I næste nummer af GRØNT sætter vi fokus på OK21, hvor der bl.a. skal forhandles overenskomster med GLS-A.

Løn- og tillægssatser - Anlægsgartneroverenskomsten 2020-2023

Emne	01-03-2020
Forskudt tid	
Timetillæg servicemedarbejdere Grp. B	
Aften (17 - 22)	kr. 23,79
Nat (22 - 06)	kr. 29,75
Weekend (lør. 06 - man. 06)	kr. 47,69
Timetillæg Øvrige medarbejdere Grp. A	
Aften (17 - 22)	kr. 45,72
Nat (22 - 06)	kr. 60,96
Weekend (lør. 06 - man. 06)	kr. 91,44
Timelønninger	
Timløn stigning	kr. 3,20
Faglærte	kr. 147,45
Øvrige ansatte u/12 mdr.	kr. 140,90
Ansatte over 12 mdr.	kr. 141,90
Faglærte tillæg	kr. 3,20
Voksne ansatte	kr. 5,50
Samlet timeløn inkl. § 13, stk. 2 a og 2 b	
Faglærte	kr. 156,15
Øvrige ansatte u/12 mdr.	kr. 146,40
Ansatte over 12 mdr.	kr. 147,40
Holdformænd	
4 - 7 mand inkl. formanden	kr. 8,70
8 mand og derover inkl. formanden	kr. 11,02
Ungarbejdere	
Under 16 år	kr. 86,26
Mellem 16 år - 17 år	kr. 103,59
Mellem 17 år - 18 år	kr. 115,17
Pension herunder EUD elever fra 20 år	år udgjorde 1/3-19 i a
Ordinært arbejdsgiverbidrag	8,00%
Ordinært lønmodtagerbidrag	4,00%
Elever fra 18 år	
Elever - arbejdsgiverbidrag	4,00%
Elever - lønmodtagerbidrag	2,00%
Forhøjet pensionsbidrag under barsel	
Arbejdsgiverbidrag	kr. 8,50
Lønmodtagerbidrag	kr. 4,25
Overarbejde - tillæg pr. time	100%
Snerydning og glatførebekæmpelse	
Hverdage og lørdage - tillæg pr. time	50%

Emne	01-03-2020
Søndage (7 - 12) første 3 timer	50%
Søndage efter kl. 12.00	100%
Fritvalgsopsparing	3,00%
Søgnehelligdags- og fridagsbetaling	
Timelønnede	8,80%
Fastlønnede - ugelønnede elever inkl. ferietillæg	3,60%
Kørepenge over 20 km.	
A - fører	kr. 2,84
B - passagerer	kr. 1,94
Anvendelse af eget køretøj over 20 km	
Eget køretøj	kr. 3,24
minimumsbetaling pr. dag	kr. 21,32
Tilskadekomst	normal løn
Sygdom	pr. 1/3-20 normal løn
Sygdom ved 6 mdr. anciennitet	kr. 151,00
Barns sygdom ved 2 mdr. anciennitet	
Barns sygdom (1. hele dag)	
- Dagpenge samt løntillæg	normal løn
Hjemkaldelse barns første sygedag	normal løn
Hospitalsindlæggelse	normal løn
Barsel og adoption ved 9 mdr. anciennitet	
Graviditet, barsel og fædreorlov	normal løn
Forældreorlov	normal løn
Adoption	normal løn
Skurpenge	
pr. dag	kr. 53,02
pr. time	kr. 7,17
Elever	
Elever lønstigning	1,70%
1. uddannelsesår pr. uge	kr. 2.595
2. uddannelsesår pr. uge	kr. 3.000
3. uddannelsesår pr. uge	kr. 3.583
4. uddannelsesår pr. uge	kr. 4.309
Voksne elever - 25 år	kr. 147,40
EGU-elever	
1. uddannelsesår pr. uge	kr. 2.595
2. uddannelsesår pr. uge	kr. 3.000
Minutfaktor	307,19 øre

Løn- og tillægssatser - Golfbaner 2020-2023

Emne	01-03-2020
Forskudt tid	
Timetillæg servicemedarbejdere Grp. B	
Aften (17 - 22)	kr. 23,79
Nat (22 - 06)	kr. 29,75
Weekend (lør. 06 - man. 06)	kr. 47,69
Timetillæg Øvrige medarbejdere Grp. A	
Aften (17 - 22)	kr. 45,72
Nat (22 - 06)	kr. 60,96
Weekend (lør. 06 - man. 06)	kr. 91,44
Timelønninger	
Timløn stigning	kr. 3,20
Faglærte	kr. 146,50
Banemedhjælpere / servicemedarbejdere	kr. 141,15
Golftillæg.	kr. 7,74
Faglærte tillæg	kr. 3,20
Voksne ansatte	kr. 5,50
Samlet timeløn inkl. § 13, stk. 2 a og 2 b	
Faglærte	kr. 162,94
Banemedhjælpere / servicemedarbejdere	kr. 154,39
Ungarbejdere	
Under 16 år	kr. 84,00
Mellem 16 år - 17 år	kr. 102,40
Mellem 17 år - 18 år	kr. 114,66
Pension herunder EUD elever fra 20 år	år udgjorde 1/3-19 i a
Ordinært arbejdsgiverbidrag	8,00%
Ordinært lønmodtagerbidrag	4,00%
Elever fra 18 år	
Elever - arbejdsgiverbidrag	4,00%
Elever - lønmodtagerbidrag	2,00%
Forhøjet pensionsbidrag under barsel	
Arbejdsgiverbidrag	kr. 8,50
Lønmodtagerbidrag	kr. 4,25
Overarbejde - tillæg pr. time	100%
Fritvalgsopsparing	3,00%
Søgnehelligdags- og fridagsbetaling	
Timelønnede	8,80%

Emne	01-03-2020
Fastlønnede - ugelønnede elever inkl. ferietillæg	3,60%
Tilskadekomst	normal løn
Sygdom	pr. 1/3-20 normal løn
Sygdom ved 6 mdr. anciennitet	kr. 151,00
Barns sygdom ved 2 mdr. anciennitet	
Barns sygdom (1. hele dag) - Dagpenge samt løntillæg	normal løn
Hjemkaldelse barns første sygedag	normal løn
Hospitalsindlæggelse	normal løn
Barsel og adoption ved 9 mdr. anciennitet	
Graviditet, barsel og fædreorlov	normal løn
Forældreorlov	normal løn
Adoption	normal løn
Elever	
Elever lønstigning	1,70%
1. uddannelsesår pr. uge	kr. 2.595
2. uddannelsesår pr. uge	kr. 3.000
3. uddannelsesår pr. uge	kr. 3.583
4. uddannelsesår pr. uge	kr. 4.309
Voksenelever - 25 år	kr. 154,39
EGU-elever	
1. uddannelsesår pr. uge	kr. 2.595
2. uddannelsesår pr. uge	kr. 3.000

Overenskomst for gartnere i boligselskaberne klar til afstemning

■ TEKST MORTEN HANSEN

Kort før deadline på dette blad, faldt overenskomsten for gartnere i boligselskaber på plads. Overenskomstforhandlingerne med Dansk Erhverv blev udsat på grund af COVID-19.

Aftalen gælder for gartnerne i de almene boligselskaber. Det er et godt forlig som sikrer en højere realløn og større

indflydelse på arbejdslivet, med mulighed for mere betalt frihed og med forbedringer på fritvalgskontoen på 3%.

Aftalen skal nu til afstemning og det er et enigt forhandlingsudvalg som anbefaler et JA.

Gartnerne kan nu se frem til forbedringer på bl.a.:

- Garanteret lønstigning på 1.530,- kr. pr. måned.
- Fritvalgspuljen forhøjes med i alt 3%.
- Mulighed for at afholde flere feriefri dage.
- Bedre rettigheder til tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter.
- Flere penge til efteruddannelse.
- Frihed til lægebesøg med børn.
- Større indflydelse på aftaler om glatførebekæmpelse og udkald.

Det er et godt forlig som sikrer en højere realløn og større indflydelse på arbejdslivet.

AKTIVITETSKALENDER / Den Grønne Gruppe 2020

Navn	Dato	Sted	Tilmelding Skal ske gennem den lokale 3F afdeling
OK kursus for tillidsvalgte og fagligt aktive mejeriarbejdere og chauffører	2. – 3. september 2020	Fuglsangcentret	FIU: 2034-20-00-04
OK kursus for tillidsvalgte og fagligt aktive på gartnerier og planteskoler	24. – 25. september 2020	Rørvig Centret	FIU: 2034-20-00-07
Grønt Ambassadørkursus	29. sept. – 1. okt. 2020	Smålandshavet	FIU: 4071-20-00-04
OK kursus for tillidsvalgte og fagligt aktive – HedeDanmark	1. – 2. oktober 2020	Rørvig Centret	FIU: 2034-20-00-06
Opfølgningsdag, Grønt Ambassadørkursus	27. oktober 2020	Smålandshavet	FIU: 4072-20-00-04
Overenskomstkursus for afdelingsansatte 2020	27. oktober 2020	Agerskov Kro	FIU: 1999-20-01-11

Husk at sende emner til aktivitetsskalenderen til redaktion@dengronneportal.dk

GRØNT – Magasinet for anlægsgartnere / blomsterbindere / groundsman / dyrepassere / elever / frilandsgartnere / gartneriarbejdere / landarbejdere / greenkeepere / agro-industrien / dyreassistenter / maskinførere / planteskolegartnere / servicegartnere / skovarbejdere / væksthushavsgartnere / kirkegårdsansatte / grønne gårdmænd / jordbrugsteknologer